

nadlog. Jeden proletarec več ali manj. Kdo praša po tem? A vendar — je li tudi tako brez pomena vprašanje: Kdo je zakrivil to gorjé, kdo ima ta greh na svoji vesti?

II.

V mali, od vročine in tobakovega dima zadohli sobici predmestne gostilne sedi velika družba možkih in ženskih vsi v črni, žalni obleki. Govorica in kretanje razodeva male obrtnike. Kriče kar vsi vprek, tako da skoro nikdo ne razume drugzega v tem vrišču. Slednjič se posreči debelušastemu možakarju, da pomiri družbo in prične z globokim glasom pripovedovati slabe šale in stare dovtipe, ki pa še vedno prouzročajo gromovit smeh. Le sosedinji se ne dasta motiti, preresetavata obleke in nakitja raznih znank in se kosata v tem, katera bolj pozabavlja skupnim prijateljicam. V tem pokliče nekdo vnovič piva, drugi vina, tretji jedila, in tako mineva v veselem pogovoru in trušu ura za uro. Krčmar pride pozdravljat družbo, ji ponuja duhana in prisede, pričeniš govoriti o umrlem, katerega so baš zagrebli; govorica razplete se o njegovi bolezni, potem o življenju v občé. Pri tem se dokaže, da jim ni znan rek „de mortuis nil nisi bene“, pa saj tudi nikdo od njih ne zna latinščine! In vendar zagotavlja ta, da mu je bil najboljši prijatelj, oni, da mu je bil najljubši znanec. Nemi opazovalec pa, ki je vse videl in slišal, mora si pač misliti: je li to ljudstvo res tako brez srca in čutstva, da se po pogrebu tako raduje — jeli res prijateljstvo le prazna beseda, — da je nosi le na jeziku, in ne tudi v srcu? Veselje in žalost bi se sicer vendar ne moglo tako družiti in jednačiti; a tudi vsaj navidezno bi se čuvali takega ravnanja, ker bi se jim moralo uže instinktivno zdeti neprimerno in nedostojno.

Ostavljena.

(Národne pesni.

1.

Rože, oj rudeče rože,
Mojega vrtička kras,
Le dišite, le cvetite,
Saj obseva solnce vas.

Tudi jaz sem nekdam cvela
Kot na gredi rožica,
Kar pa on je šel po svetu,
Vela mrem ubožica.

2.

Pojte, ptičice, veselo,
Pojte pesnice sladke,
Tudi jaz sem nekdam pela
Vsa vesela kakor vé.

Ko pa dragi mi je prešel,
Pesni vse so prešle z njim,
Le srcé mi je ostalo,
Da ubožica trpim.

3.

Oj sijaj, oj sijaj mi, solnce zlató,
Mračí se po polji, meglé se vijó!
„Kako-li pregnalo meglé bi in mrak,
Če siv in težak me zakriva oblak“.

Ujasni mi čelo, ti drobno srcé,
Preženi žal mislij mi roj iz glavé!
„Kako razvedrim ti naj mračno glavó,
Ko črne sem žalosti polno samó?“

Kuzimír pl. Radič.

Zabavna črtica.

Z velikim darom odlikoval je Stvarnik človeka pred živaljo z darom jezika, a vendar nanese življenje dosti-krat tako, da nam v razkritje naše duše ne zadošča živa beseda ali pa se je ne smemo posluževati.... Te nedostatke znal si je pa ublažiti človeški duh posluževaje se lepim umetnostij, tako da si je n. pr. osvojil godbo in petje za pravi pravcati jezik svojega srca. Vsa čast pa v tej stroki ljubezni, katera je nedosežna v iznajdljivosti sredstev v dosego zaželjenih smotrov. Saj poje pesem, da je bil Bog zapovedal vsem strastem, naj pridejo na izpit, kako služijo ljudem. Ljubav sicer ni dobila odlike, a v pesmi pravi:

Glavico pa ljubav pobesi
In prostodušno se uda;
Pomagati pač vselej ve si,
Računati pa najmanj zna.

Ali je še dandanes tako naivna, prepuščam v raziskavo in sodbo slovenskim mladenkam, kar se pa dostaje trditve „Pomagati pač vselej ve si“, netrebamo sicer nobenih dokazov, a omenim naj le nekatera znamenja, s kojimi govori ljubav z ljubavjo. Najvažnejšo ulogo pač igra cvetica, častno mesto zavzema naš „zelen rožmarin“, ki „ima svoj duh, naj bo zelen ali pa suh“, simbol nevenljive zvestobe. Potočnice — nemške spominčice — pa naš narod ne pozna v pomenu „Vergissmeinnicht“, saj kolikor je znano meni, ki sem zrasla in delujem med narodom. Štiri ali večperesna deteljica je tudi v narodu priljubljena za nežen pozdrav. Dekle jo da pri slovesu skrivši fantu, to je, da on nič ne ve, to mu je srečenosno, kakor je sploh večperesna deteljica znamenje sreče.

Pa kaj še čem naštevati več cvetic? Mlada bralka, saj sama najbolj veš, koliko pisem z najrazličnejšimi „botaničnimi gesli“ šlo je skoz tvoje roke, kolikrat poskušala si na sprehodih v svojej mladostnej naivnosti in lahkovernosti z znano cvetico: me ljubi, me snubi, me vara itd....

Z manjšo naklonjenostjo ponaša se takozvana „Markensprache“. Znamka je na različnih mestih zavitka in v različnih legah bogatega pomena. Ravno tako dežnik, ki se nosi lahko na najrazličnejše načine.

Velicega pomena je pa osobito na plesih... pahljača. Po hitrejem ali mirnejem pahljanji sodi se lahko na tre-